

Beredskap för situationer som...

This page has translations: Finska (publicerad)

Beredskap för situationer som coronaviruset föranleder inom småbarnspedagogiken fr.o.m. 1.1.2022

Småbarnspedagogik

Coronaviruset

Utbildningsstyrelsens stödmaterial som riktar sig till anordnarna av småbarnspedagogik tar fasta på hur man under coronaepidemin ska ordna verksamheten och de proaktiva arrangemangen inom förskoleundervisningen och småbarnspedagogiken.

Texten har uppdaterats 23.3.2022 för att motsvara undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds rekommendation av 1.3.2022. I texten finns också information om förnyelsen av regeringens hybridstrategi för att hantera koronakrisen samt information om samarbete i fråga om ventilation och inomhusluftens kvalitet.

Anordnarna av småbarnspedagogik ska förbereda sig för att coronaepidemin kan fortsätta och att den lokala epidemisituationen även under vårterminen 2022 kan förutsätta särskilda åtgärder som gäller anordnandet av småbarnspedagogik.

Det här stöd materialet innehåller instruktioner för beredskap våren 2022, ifall coronaepidemin fortfarande förutsätter särskilda arrangemang. Textens länkar och

laghänvisningar har justerats så att de är aktuella.

Samtidigt finns det behov av att utvärdera och vid behov vidta åtgärder till exempel gällande barnens välbefinnande och situationer där barnet inte har deltagit i småbarnspedagogiken på grund av den exceptionella coronasituationen.

Stödmaterial för planeringen av återhämtningen från coronaepidemin hittar du på sidan [Ordnande av småbarnspedagogik och återhämtning från coronaepidemin fr.o.m. 1.1.2022](https://www.oph.fi/sv/ordnande-av-smabarnspedagogik-och-aterhamtning-fran-coronaepidemin-182021) (<https://www.oph.fi/sv/ordnande-av-smabarnspedagogik-och-aterhamtning-fran-coronaepidemin-182021>).

Småbarnspedagogiken ordnas utgående från barnets rätt till småbarnspedagogik

Man ska sörja för varje barns rätt till småbarnspedagogik även i undantagssituationer. Under coronaepidemin ska man iaktta myndigheternas rekommendationer och bestämmelser i den småbarnspedagogiska verksamheten.

→ [Läs också anvisningarna om ordnande av förskoleundervisning från och med 1.1.2022](#) ([/sv/beredskap-situationer-som-coronaviruset-foranleder-i-forskoleundervisningen-112022](#))

[Tillbaka upp \(#main-content\)](#) ↑

Beredskap och verksamhet under coronavirusepidemin

De nationella, regionala och lokala myndigheterna följer med epidemiläget och justerar bestämmelserna, anvisningar och rekommendationerna utgående från epidemisituationen. Noggrannare information om epidemiläget, begränsningarna och rekommendationerna i en specifik region finns på Institutet för hälsa och välfärd (THL), regionförvaltningsverkens, sjukvårdsdistriktens och kommunernas webbplatser.

Lagen om temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (1221/2021) har stadfäst 22.12.2021. Lagen är i kraft 1.1.2022–30.6.2022. Den temporära paragrafen 58 c är densamma till sitt innehåll som bestämmelsen som gällde våren 2021. I 58 c § föreskrivs om åtgärder för att förhindra spridningen av coronavirusepidemin. Paragrafen medför skyldigheter även för anordnarna av småbarnspedagogik.

I enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar kan kommunens organ som ansvarar för att bekämpa smittspridningen inom sitt verksamhetsområde fatta beslut om att stänga läroanstalternas, daghemmens och familjedaghemmens lokaler samt motsvarande lokaler, om det är nödvändigt för att förhindra smittspridningen. Regionförvaltningsverket kan fatta motsvarande beslut inom sitt område om ärendet gäller ett område som omfattar flera kommuner.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) och undervisnings- och kulturministeriet (UKM) har 1.3.2022 gett en ny rekommendation om hälsosäkerhet för småbarnspedagogiken, skolorna, läroanstalterna och högskolorna. I rekommendationerna beaktas övergången till lokala och regionala åtgärder när coronarestriktionerna avvecklas.

Arbetshälsoinstitutets anvisningar till arbetsplatserna (Anvisning för att förhindra covid-19-infektioner vid småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning 1.12.2020) kan tillämpas till lämpliga delar på det sätt man beslutar lokalt eller regionalt.

Regeringen har 10.2.2022 fattat ett principbeslut om uppdateringen av hybridstrategin för hantering av coronakrisen. Enligt principbeslutet har social- och hälsovårdsministeriet fattat beslut om strategiska riktlinjer för bekämpningen av coronaepidemin. I fortsättningen går epidemibekämpningen i första hand ut på att människor på eget initiativ agerar på ett hälsosäkert sätt, och på förebyggande av allvarliga följder av smittspridning genom vaccinationer. Temporära bestämmelser införs endast till nödvändiga och avgränsade delar. Betydelsen av en hög vaccinationstäckning, en ökad användning av självtester och tydlig information om läget och åtgärderna i olika regioner betonas.

Det är viktigt att anordnarna av småbarnspedagogik förbereder sig till exempel för arrangemang där man behöver vikarier och även för allvarliga situationer då en stor del av personalen är borta från arbetet. Det är också möjligt att samarbeta med andra anordnare och producenter av småbarnspedagogik.

→ **THL:s och UKM:s rekommendation för anordnarna av småbarnspedagogik och utbildningsanordnare under coronaepidemin**

(<https://okm.fi/documents/1410845/65547850/UKM+THL+rekommendation+till+anordnare+av+utbildning+och+sm%C3%A5barnspedagogik1.3.2022.pdf/cb744682-64d1-e548-5116-187a4350e836?t=1646141681281>)

→ **Arbetshälsoinstitutet: Coronaviruset – Anvisningar för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildning för att undvika smitta av Covid-19**

(<https://www.ttl.fi/sv/anvisning-for-att-forhindra-covid-19-infektioner-vid-smabarnspedagogik-forskoleundervisning-och-grundlaggande-utbildning/>)

→ **THL:s anvisningar om ventilation för den tekniska personalen (på finska)**

(<https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/sisailma/koronavirus-ja-sisailman-turvallisuus/ilmanvaihto-ohjeistus-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen-tilojen-kaytosta-vastaaville>)

→ **THL: Coronaepidemin: Regionernas situation, rekommendationer och begränsningar**

(<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/lagesoversikt-om-coronaviruset/coronaepidemin-regionernas-situation-rekommendationer-och-begransningar>)

→ **Hybridstrategin för hantering av coronakrisen**

(<https://valtioneuvosto.fi/sv/information-om-coronaviruset/hybridstrategin-for-hantering-av-coronakrisen>)

Tillbaka upp (#main-content) ↑

Bestämmelser om hygien och avstånd enligt lagen om smittsamma sjukdomar

Lagen om temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (1221/2021) har stadfäst 22.12.2021. Lagen är i kraft 1.1.2022–30.6.2022. Den temporära paragrafen 58 c är densamma till sitt innehåll som bestämmelsen som gällde våren 2021. I 58 c § föreskrivs om åtgärder för att förhindra spridningen av coronavirusepidemin. Paragrafen medför skyldigheter även för anordnarna av småbarnspedagogik.

Enligt paragrafen ska anordnarna för verksamheten se till att

1. kunderna och deltagarna har möjlighet att rengöra händerna,
2. kunderna och deltagarna ges instruktioner om upprätthållande av tillräckliga avstånd, om rengöring av händerna och om andra motsvarande rutiner som förhindrar spridning av smitta, och
3. rengöringen av utrymmen och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller verksamheten i fråga.

Enligt paragrafen ska en aktör som disponerar över utrymmen därtill ordna deltagarnas vistelse så att personerna fördelas så glest som möjligt med beaktande av verksamhetens särdrag.

Paragraf 58 c i lagen om smittsamma sjukdomar berör förutom lokalerna inomhus även daghemmets utrymmen utomhus.

Instruktioner för dem som vistas i småbarnspedagogikens lokaler kan ges på det sätt som bäst passar för verksamheten, till exempel så att man diskuterar tillsammans med barnen, använder illustrerande bilder och på olika sätt åskådliggör instruktionerna i lokalerna samt genom skriftliga anvisningar till vårdnadshavarna, med skyltar eller på andra sätt som är effektiva. eller på andra sätt som är effektiva. Instruktionerna och handledningen kan också vara en del av undervisningen enligt planen för småbarnspedagogik: man kan till exempel tillsammans med barnen producera bilder, skyltar och anvisningar.

Rutinerna som gäller barnens handhygien inom småbarnspedagogiken kräver att personalen handleder och övervakar barnen. Det är också viktigt att informera vårdnadshavarna om anvisningarna som gäller hygien och trygga avstånd. Vårdnadshavarna ska handledas och uppmuntras till att följa den information som finns synlig i enheten för småbarnspedagogik och de skriftliga instruktioner som man har fått.

Enligt lagen om smittsamma sjukdomar övervakar regionförvaltningsverket och kommunen inom sina verksamhetsområden fullgörandet av ovan nämnda skyldigheter och begränsningar samt därtill hörande beslut. Regionförvaltningsverket och kommunen får inspektera den verksamhet som utövas av en aktör som de övervakar samt de utrymmen som används i verksamheten och meddela förelägganden om att brister eller missförhållanden ska åtgärdas.

→ **58 c, 59 a, 59 b och 59 c § i lagen om smittsamma sjukdomar**

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20161227>

Tillbaka upp (#main-content) ↑

Tryggt deltagande i småbarnspedagogiken

När man planerar verksamheten är det viktigt att ta hänsyn till barnets bästa och barnets rättigheter samt principerna för att bekämpa smittsamma sjukdomar. Det är viktigt att se till att barnet på samma sätt som tidigare kan samverka och få den närhet och trygghet av en vuxen som hen behöver.

Vid daghemmen och familjedagvården ska man följa grunderna för planen för småbarnspedagogik samt de lokala planerna och barnens egna planer för småbarnspedagogik. Anordnaren av småbarnspedagogik ska sörja för barnens och arbetstagarnas trygghet och säkerhet.

Om myndigheterna försätter en barngrupp eller en enhet i karantän, kan man i mån av möjlighet, och på det sätt man beslutar om lokalt, stödja barnets lärande och välbefinnande med digitala förbindelser. Många kommuner har haft goda erfarenheter av den här formen av verksamhet under coronaepidemin.

→ **Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings-och kulturministeriets rekommendation till anordnare av utbildning och småbarnspedagogik under coronavirusepidemin**

(<https://okm.fi/documents/1410845/65547850/UKM+THL+rekommendation+till+anordnare+av+utbildning+och+sm%C3%A5barnspedagogik1.3.2022.pdf/cb744682-64d1-e548-5116-187a4350e836?t=1646141681281>)

→ **Utbildningsstyrelsens vanliga frågor: Coronavirus** (<https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor>)

→ **Utbildningsstyrelsens vanliga frågor: Kan man ordna fester i slutet av året trots coronaepidemin?** (<https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor/kan-man-ordna-fester-i-slutet-av-aret-trots-coronaepidemin>)

[Tillbaka upp \(#main-content\)](#) ↑

Barn och personal som hör till en riskgrupp

Anordnarna och producenterna av småbarnspedagogik ansvarar för att den småbarnspedagogiska miljön är hälsosam och trygg. Den behandlande läkaren bedömer om ett barn med en svår underliggande sjukdom eller som behöver regelbunden medicinering som sänker motståndsförmågan, eller ett barn med en familjemedlem i denna situation, kan återvända till närundervisningen eller småbarnspedagogiken. Om det i småbarnspedagogiken deltar barn som hör till en riskgrupp ska man fästa särskild uppmärksamhet vid deras deltagande i småbarnspedagogiken och tillsammans med vårdnadshavarna, den behandlande läkaren och de lokala myndigheterna som ansvarar för smittsamma sjukdomar utveckla lämpliga former för dessa barns deltagande.

Det är anordnaren av småbarnspedagogik, det vill säga arbetsgivaren, som har ansvar tryggheten på arbetsplatsen för lärare och övrig personal inom småbarnspedagogiken. Arbetshälsoinstitutet har publicerat anvisningar om hur man ska förebygga exponering för coronaviruset. Anvisningarna riktar sig till daghemmen och skolorna samt till andra arbetsplatser där man ordnar småbarnspedagogik och undervisning som avses i lagen om småbarnspedagogik och lagen om grundläggande utbildning.

I fråga om personalen inom småbarnspedagogiken ska åtgärderna grunda sig på arbetstagarens riskbedömning. Företagshälsovården stödjer arbetsgivaren i riskbedömningen. Man ska regelbundet påminna personalen om att man inte ska komma till arbetsplatsen om man har några som helst symtom som tyder på luftvägsinflammation.

- **Arbetshälsoinstitutets anvisningar för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildning för att undvika smitta av Covid-19** (<https://www.ttl.fi/sv/anvisning-for-att-forhindra-covid-19-infektioner-vid-smabarnspedagogik-forskoleundervisning-och-grundlaggande-utbildning/>)
- **Arbetshälsoinstitutets anvisningar till arbetsgivare för beredskap under coronaepidemin** (<https://www.ttl.fi/sv/arbetshalsoinstitutets-instruktion-for-foretag-for-beredskap-infor-coronavirusepidemi/>)
- **Vanliga frågor inom undervisnings- och kulturministeriets verksamhetsområde** (<https://minedu.fi/sv/beredskap-for-coronaviruset>)
- **Vilka instruktioner finns det för daghemmen och skolorna för att förhindra exponering bland anställda?** (<https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor/vilka-instruktioner-finns-det-daghemmen-och-skolorna-att-forhindra-exponering-bland>)
- **THL: Barn och coronaviruset** (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/barn-och-coronaviruset>)
- **THL: Riskgrupperna för allvarlig coronavirussjukdom (du flyttas till en annan tjänst, anvisningen finns enbart på finska)** (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/vakavan-koronavirustaudin-riskiryhmat>)
- **Social- och hälsovårdsministeriets anvisningar till arbetstagare som är utsatta för allvarligare former av sjukdomen covid-19, som orsakas av coronaviruset (du flyttas till en annan tjänst)**
(https://stm.fi/documents/1271139/21475529/Korona_riskiryhm%C3%A4t_200320_ohje_ty%C3%B6suojelu_%28003%29_sv_final.pdf/fdb58731-1d63-3231-2b6e-51fc04ef9e2a)
- **Mera information om coronaviruset på regionförvaltningsverkets webbplats** (<https://avi.fi/sv/hem>)
- **Utbildningsstyrelsens vanliga frågor: Vilka verktyg för kommunikation kan anordnaren av småbarnspedagogik och förskoleundervisning använda i kommunikationen till vårdnadshavarna?** (<https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor/vilka-verktyg-kommunikation-kan-anordnaren-av-smabarnspedagogik-och>)

Tillbaka upp (#main-content) ↑

Verksamhetsätt för att förhindra spridningen av coronaviruset

Kommunen ska fastställa förfaranden som lämpar sig för den egna situationen och ge vårdnadshavarna anvisningar om hur de ska agera i enlighet med dem. Kommunens bildningsväsende och enheten med ansvaret för smittsamma sjukdomar i kommunen ger vid behov närmare anvisningar om praktiska åtgärder.

Vid daghemmen ska man iakttä bestämmelserna om upprätthållande av avstånd i lagen om smittsamma sjukdomar (58 c §). Den regionala eller lokala myndigheten beslutar vilka av rekommendationens åtgärder för att undvika fysiska kontakter som ska tillämpas beroende på den regionala och lokala epidemisituationen samt hur åtgärderna tillämpas.

Enligt den rekommendation som undervisnings- och kulturministeriet och Institutet för hälsa och välfärd har utfärdat 1.3.2022 ska anordnaren av förskoleundervisning och småbarnspedagogik samt enheten med ansvaret för smittsamma sjukdomar i kommunen vid behov ge närmare anvisningar om praktiska åtgärder. Kommunen fastställer förfaranden som lämpar sig för den egna situationen och ger familjerna anvisningar om hur de ska agera i enlighet med dem. Man ska inte komma till småbarnspedagogiken om man har symtom och man bör undvika onödig fysisk kontakt.

- Bestämmelserna om gruppstorlekar och personaldimensionering gäller i enlighet med lagstiftningen om småbarnspedagogik.
- Grupperna i småbarnspedagogiken hålls vid behov i sär. Det rekommenderas att också personalen inom småbarnspedagogiken i den mån det är möjligt arbetar med samma barngrupp.
- Genom att ordna verksamheten i skift och genom att utnyttja utrymmen utomhus strävar man efter att så få personer som möjligt vistas i samma utrymme.
- Matsalen kan användas i skift. När maten tillreds och serveras samt under måltider ska hygien skötas på det sätt som 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar förutsätter.
- När stora gemensamma evenemang ordnas beaktar man avstånden och hygien. Enligt regionförvaltningsverket är fester och avslutningar som ordnas av daghem och skolor offentliga tillställningar om andra än personal och barn eller elever, såsom vårdnadshavare, deltar i tillställningen. Vid offentliga tillställningar ska lokala och regionala föreskrifter följas. De allmänna restriktionerna i fråga om sammankomster gäller i regel inte daghemmens och skolornas undervisning och övriga lagstadgade verksamhet.
- THL:s nationella rekommendation om munskydd gäller inte barn inom småbarnspedagogiken.
- Andra personer än barnen och personalen vid småbarnspedagogiken kan vistas på den småbarnspedagogiska verksamhetens område med beaktande av hygienkraven enligt lagen om smittsamma sjukdomar. På motsvarande sätt ordnas också barnets och familjens möjlighet att bekanta sig med småbarnspedagogikens verksamhet.
- Sammankomster för personalen kan ordnas och personalen kan förflytta sig från ett verksamhetsställe till ett annat med beaktande av epidemiläget och hygienkraven enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Vid sammankomster kan man fortfarande utnyttja distansförbindelser.
- Trots att hygien effektiviseras och fysiska kontakter undviks är det viktigt att se till att barnet får den närhet, trygghet och växelverkan som hen behöver.

Det är möjligt att i småbarnspedagogiken använda sig av närbelägna utomhusomgivningar och av närnaturen. Att utforska miljön och naturen utomhus samt utflykter i skogen lämpar sig väl för att genomföra lärområdena som ingår i de gemensamma målen som ställts upp för småbarnspedagogiken. I den byggda närmiljön kan man till exempel öva hur man rör sig tryggt och byggnaderna i närmiljön kan erbjuda möjligheter att bekanta sig med kulturarv. På daghemmets gård finns det möjlighet att röra på sig och möjlighet till aktiviteter i enlighet med målen som berör barnens samarbetsförmåga.

Den som ansvarar för förvaltningen av anordnarens lokaler ansvarar också för att ge instruktioner och sörja för möjligheten att rengöra händerna då lokalerna används kvällstid och under veckoslut, ifall det är frågan om verksamhet som anordnaren av småbarnspedagogik ordnar. Man ska ge instruktioner om att hålla tillräckliga avstånd, om rengöring av händerna och om andra förfaringssätt som förhindrar smittspridningen. Om det är frågan om verksamhet som en utomstående aktör ordnar och som följer hyreskontraktet, kan anordnaren och den som hyr lokalen komma överens om hur man ska förverkliga skyldigheterna enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar. Den som använder lokalen för sin verksamhet ansvarar för att skyldigheterna i lagen uppfylls korrekt.

→ **THL:s och UKM:s rekommendation till anordnare av småbarnspedagogik under coronaepidemin**

(<https://okm.fi/documents/1410845/65547850/UKM+THL+rekommendation+till+anordnare+av+utbildning+och+sm%C3%A5barnspedagogik1.3.2022.pdf/cb744682-64d1-e548-5116-187a4350e836?t=1646141681281>)

Tillbaka upp (#main-content) ↑

Andra förebyggande åtgärder inom småbarnspedagogiken

I rekommendationen som undervisnings- och kulturministeriet och Institutet för hälsa och välfärd har utfärdat 1.3.2022 konstateras att man inte ska komma till småbarnspedagogiken om man har symtom.

I rekommendationen konstateras följande om hand- och hosthygien:

Korrekt handhygien och hosthygien minskar smittspridningen.

- Det rekommenderas att händerna tvättas när man kommer till småbarnspedagogiken, före måltider, alltid när man kommer in utifrån samt efter att man har nyst eller hostat och när händerna är synligt smutsiga.
- Händerna torkas omsorgsfullt på en torr och ren handduk. Det kan vara en engångsservett i papper eller en handduksrulle där den använda och den rena delen inte vidrör varandra.
- Om det inte är möjligt att tvätta händerna kan man använda handsköljmedel. Det rekommenderas att handsköljmedel ska finnas lätt till hands. Barn använder alltid handsköljmedel under tillsyn av en vuxen.
- När man nyser eller hostar ska man ha en näsduk för engångsbruk för munnen och kasta bort näsduken genast efter användningen. Om man inte har en näsduk ska man täcka munnen med armvecket. Efter det ska man tvätta sina händer.

Vid städning ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I enlighet med 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar ska rengöringen av lokaler och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller verksamheten i fråga. I sanitetsutrymmen kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. I fråga om städning kan man följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar. Vid användningen av läroanstalternas lokaler rekommenderas att THL:s separata anvisning om ventilation beaktas.

- Kontaktytor såsom dörrhandtag, armstöd, pulpeter, bord, lampknappar och kranar torkas av minst en gång om dagen, gärna två gånger dagligen.
- Användning av gemensamma arbets- och studieredskap och arbetsmaskiner ska undvikas och det rekommenderas att de alltid rengörs efter varje användning.

Särskild uppmärksamhet ska fästas vid rengöringen av verksamhets- och viloutrymmen som används inom skiftomsorgen, där barngrupperna kan variera under dagens lopp.

På lokal nivå är det viktigt att personalen vid alla enheter inom småbarnspedagogiken känner till arbets- och ansvarsfördelningen i olika situationer. I kommunikationen med personalen och med vårdnadshavarna kan man använda sig av digitala förbindelser för att ha kontakt. Samtidigt minimerar man närkontakten mellan personalen. En fungerande och öppen kommunikation ökar den ömsesidiga tilliten.

Institutet för hälsa och välfärd har publicerat anvisningar om ventilationen i lokalerna. Anvisningen är avsedd för den tekniska personalen som ansvarar för lokalernas underhåll.

→ **Arbetshälsoinstitutets städanvisningar** (<https://www.ttl.fi/sv/stadanvisningar-for-att-forebygga-smitta-av-covid-19%e2%80%af/>)

→ **Arbetshälsoinstitutets anvisningar för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen för att undvika smitta av Covid-19** (<https://www.ttl.fi/sv/anvisning-for-att-forhindra-covid-19-infektioner-vid-smabarnspedagogik-forskoleundervisning-och-grundlaggande-utbildning/>)

→ **Arbetsgivaren ska besluta om skyddsutrustning som eventuellt används i arbetet (på finska)** (<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-suu-ja-nena>)

→ **Utbildningsstyrelsens vanliga frågor: Vilka instruktioner finns det för daghemmen och skolorna för att förhindra exponering bland anställda?** (<https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor/vilka-instruktioner-finns-det-daghemmen-och-skolorna-att-forhindra-exponering-bland>)

→ **THL: Allmänna hygienregler** (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/anvisningar-for-forebyggande-och-bekampning-av-infektioner/allmanna-hygienregler>)

→ **Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings-och kulturministeriets rekommendation till anordnare av utbildning och småbarnspedagogik under coronavirusepidemin**

(<https://okm.fi/documents/1410845/65547850/UKM+THL+rekommendation+till+anordnare+av+utbildning+och+sm%C3%A5barnspedagogik1.3.2022.pdf/cb744682-64d1-e548-5116-187a4350e836?t=1646141681281>)

→ **Social- och hälsovårdsministeriets publikation Minskning av infektionsrisken inom dagvården (2005) (du flyttas till en annan tjänst)**

(<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74652/Opp200529.pdf?sequence=1>)

→ **THL:s rekommendation om användning av munskydd**

(<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/smitta-och-skydd-coronaviruset/rekommendation-for-medborgare-om-att-anvanda-ansiktmasker>)

→ **THL:s anvisningar om ventilation för den tekniska personalen**

(<https://thl.fi/sv/web/miljohalsa/inomhusluft/coronavirus-och-inomhusluftens-sakerhet/anvisningar-om-ventilation-for-dem-som-ansvarar-for-anvandningen-av-utrymmen-for-smabarnspedagogik-undervisning-och-utbildning>)

När ett barn blir sjukt eller har symtom

Institutet för hälsa och välfärd har gett anvisningar för hur man ska gå till väga om ett barn blir sjukt eller har symtom som tyder på coronavirussmitta och när man kan återvända till småbarnspedagogiken.

→ **THL: Barn och coronaviruset** (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/barn-och-coronaviruset>)

Att bekanta sig med verksamheten och börja i småbarnspedagogiken

I planeringen av verksamheten ska man beakta coronavirusepidemin till exempel när det gäller hur nya barn och familjer tas emot och hur de nya barnen ges möjlighet att bekanta sig med verksamheten samt hur de nya barngrupperna bildas. Många barn kan ha haft en lång paus från småbarnspedagogiken, och då kan barnen behöva mera stöd än vanligt vid återgången till småbarnspedagogiken. Separata anvisningar har publicerats för förskoleundervisningen.

Barns och familjers möjlighet att bekanta sig med småbarnspedagogikens verksamhet ska ordnas med beaktande av avstånd och hygien. Det lönar sig att sprida ut besöken så att antalet besökare är få. Gruppstorleken kan inte definieras exakt eftersom det långt beror på utrymmena. Det är viktigt att det finns gott om utrymme för besökarna att röra sig och att det inte uppstår rusning. Man måste vara symptomfri då man bekantar sig med daghemmet och familjedagvården.

När ett nytt barn ska börja vid småbarnspedagogiken är det vanligt med en period på 1 till 2 veckor, beroende på barnets behov, då barnet får bekanta sig med verksamheten. Under den här perioden får barnets vårdnadshavare, eller någon annan person som är viktig för barnet, tillsammans med barnet bekanta sig med småbarnspedagogikens lokaler, barngruppens verksamhet, personalen och de övriga barnen. Man kan ordna besöken i flera omgångar och använda daghemmets utrymmen utomhus för att så få vårdnadshavare och anställda som möjligt ska vistas i samma utrymme och för att det därmed ska vara möjligt att ta hänsyn till hygien och trygga avstånd. En tillräckligt lång period då man får bekanta sig med verksamheten skapar grunden för tillit och ett gott samarbete mellan hemmet och småbarnspedagogiken.

Då nya barn börjar vid enheten är det skäl att fästa särskild uppmärksamhet vid hygienanvisningarna och att barnen lär sig att agera tryggt i den nya gruppen. Känslan av samhörighet, att barnen och de vuxna lär känna varandra, visar hänsyn och ger stöd samt en bra gruppandra är faktorer som man ska fästa särskild uppmärksamhet vid då en ny barngrupp börjar inom småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen.

→ [Ordnande av förskoleundervisning från och med 1.1.2021](https://www.oph.fi/sv/ordnande-av-forskoleundervisning-under-den-nya-verksamhetsperioden)

(<https://www.oph.fi/sv/ordnande-av-forskoleundervisning-under-den-nya-verksamhetsperioden>)

→ [Tips för daghemsstarten i Föräldraförbundets handbok \(på finska\)](https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2019/08/PAIVAKOTI-ALKAA_opas_verkko.pdf)

(https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2019/08/PAIVAKOTI-ALKAA_opas_verkko.pdf)

[Tillbaka upp \(#main-content\) ↑](#)

Evenemang, fester och utflykter

Inom småbarnspedagogiken ordnas föräldrakvällar, olika fester och utflykter. När stora gemensamma tillställningar ordnas beaktar man faktorer som gäller avstånd och god hygien. Enligt regionförvaltningsverket är fester och avslutningar som ordnas av daghem och skolor offentliga tillställningar om andra än personal och barn, såsom vårdnadshavare, deltar i tillställningen. Vid offentliga tillställningar ska lokala och regionala föreskrifter följas. De allmänna restriktionerna i fråga om sammankomster gäller i regel inte daghemmens och skolornas undervisning och övriga lagstadgade verksamhet. Olika tillställningar stöder barnens och familjernas välbefinnande och skapar en känsla av att man är en del av gemenskapen. Föräldrakvällar som ordnas på distans med digitala förbindelser kan också inbegripa olika uppgifter som utförs i mindre grupper, möjligheter att framföra kommentarer via en chat, korta anföranden om olika teman eller annan verksamhet där deltagarna får vara delaktiga.

Även då man ordnar utflykter och besök ska man fästa uppmärksamhet vid rekommendationerna som UKM och THL har utfärdat 1.3.2022 samt vid de allmänna anvisningarna som gäller avstånd och hygien och vid eventuella regionala restriktioner. Det är ändå att rekommendera att man gör utflykter och rör sig ute i naturen och i närmiljön. Den här sortens aktivitet berikar också barnens dag. Den närliggande naturen och miljön utgör också ofta en lärmiljö som erbjuder rikligt med innehåll för de olika lärområdena.

→ [Utbildningsstyrelsens vanliga frågor: Kan man ordna fester i slutet av året trots coronaepidemin?](https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor/kan-man-ordna-fester-i-slutet-av-aret-trots-coronaepidemin?)

(<https://www.oph.fi/sv/vanliga-fragor/kan-man-ordna-fester-i-slutet-av-aret-trots-coronaepidemin?>)

→ [Tips för föräldrakvällarna på Föräldraförbundets webbplats \(på finska\)](https://vanhempainliitto.fi/opettajalle/osallistavat-ja-vuorovaikutteis-et-vanhempainillat/)

(<https://vanhempainliitto.fi/opettajalle/osallistavat-ja-vuorovaikutteis-et-vanhempainillat/>)

[Tillbaka upp \(#main-content\) ↑](#)

Samtal om barnets plan för småbarnspedagogik och barnets plan för lärande i förskoleundervisningen

Under verksamhetsperioden inom småbarnspedagogiken respektive förskoleundervisningen hålls samtal om barnets plan för småbarnspedagogik och barnets plan för lärande i förskoleundervisningen. Vid behov är det bra att fundera ut alternativa sätt att ordna samtalen med hjälp av digitala förbindelser.

Praktikanter inom småbarnspedagogiken och i förskoleundervisningen

Enheterna inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen har ofta studerande som avlägger praktikperioder som ingår i studierna. Praktikperioderna kan genomföras om det är möjligt för arbetsplatsen. Utbildningsanordnaren och arbetsgivaren bedömer också om arbetsmiljön är trygg för den studerande.

→ [Länk till UKM:s anvisningar som berör coronaepidemin](https://minedu.fi/sv/beredskap-for-coronaviruset) (https://minedu.fi/sv/beredskap-for-coronaviruset)

Praktiska anvisningar för anordnarna och för personalen inom småbarnspedagogik och förskoleundervisning om hur man går till väga i en eventuell karantän- och isolerings-situation

Inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen träffar man dagligen barnens vårdnadshavare. I undantagssituationer är det skäl att betona vikten av samarbete mellan hemmet och småbarnspedagogiken och mellan hemmet och förskoleundervisningen, samt se till att samarbetet är även mer systematiskt än normalt. Man ska också vara beredd på att bemöta vårdnadshavarnas oro som berör barnen. Det lönar sig för personalen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen att gemensamt diskutera hur man stödjer vårdnadshavarna i de vardagliga rutinerna.

Om ett barn stannar hemma från småbarnspedagogiken, ska hen inte heller delta i måltiderna som ordnas i verksamhetsställets utrymmen. På det här sättet förhindrar man att epidemin sprids.

Mera information i Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets rekommendation, om coronasmitta konstateras i småbarnspedagogiken eller skolan.

Anvisningar som berör coronaviruset

→ [Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets reko...](#)

(https://okm.fi/documents/1410845/65547850/UKM+THL+rekommendation+till+anordnare+av+utbildning+och+sm%C3%A5barnspedagogik1.3.2022.pdf/cb744682-64d1-e548-5116-187a4350e836?t=1646141681281)

→ [Institutet för hälsa och välfärd](https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19) (https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19)

→ [Vanliga frågor om Coronaviruset inom undervisnings- och kulturministeriets verk...](https://minedu.fi/sv/beredskap-for-coronaviruset) (https://minedu.fi/sv/beredskap-for-coronaviruset)

Att hålla kontakt med ett barn som försatts i karantän eller isolering

Man kan hålla kontakt med barn som försatts i karantän eller isolering. Man kan noggrannare komma överens med barnets vårdnadshavare om hur man håller kontakt. I kontakten med familjen ska man föredra sådana sätt att hålla kontakt som familjen är van vid och om det behövs ska man beakta om det finns behov av att använda tolkningstjänster. Om familjen kan och vill använda till exempel endast en viss applikation för att hålla kontakt, kan man reflektera över om detta är möjligt i vissa situationer, även om man inte annars skulle rekommendera det.

Det kan även för ett litet barn, med tanke på barnets känsla av delaktighet och hens förmåga att uppfatta den avvikande situationen, vara viktigt att få se en bekant lärare, vännerna och daghemmet till exempel via videoförbindelse. Då man hänger med i den egna och bekanta barngruppens aktiviteter och rytm är det också lättare att återgå till den normala vardagen. Meddelanden till barnet från den egna gruppen inom småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen upprätthåller en känsla av gruppstillhörighet och kan lätta på barnets saknad efter sina vänner, daghemmets personal och verksamheten. Meddelandena till barnet kan gälla väldigt vardagliga och små saker.

Stöd för barnets utveckling och lärande

Syftet med småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen är att svara på barnets individuella behov som gäller lärande, utveckling och välbefinnande samt att stödja vårdnadshavarna i deras fostrande arbete. Det är svårt att bedöma hur undantagsförhållandena har påverkat barnen och familjerna, men det är möjligt att situationen, speciellt då den pågått en längre tid, har varit särskilt betungande för en del barn och familjer och ökat deras behov av stöd. Det har nödvändigtvis inte varit möjligt att ordna stödåtgärder under den tid undantagsförhållandena pågått, eller så har man inte i ett tillräckligt tidigt skede identifierat behoven av stöd hos en del barn. Därför är det viktigt att se över barnets behov av stöd.

För att stödet ska vara kontinuerligt är det bra att även i karantänsituationer ta hänsyn till barn och familjer som är i behov av stöd, även om barnet inte skulle delta i småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen i form av närundervisning.

Småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen fungerar redan i sig som stödåtgärder för många barn och kan ha rekommenderats till exempel som en åtgärd inom mångprofessionellt samarbete, såsom av en psykolog eller läkare. Det är skäl att överväga ett barns deltagande i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen särskilt när det är i barnets intresse, även om barnet skulle kunna stanna hemma. Stödet för barnets utveckling och lärande kan också vara att man håller kontakt med hemmet eller aktiviteter tillsammans med barnet via digitala förbindelser.

→ [Läs mer om att stödja barnets välbefinnande inom småbarnspedagogiken](https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/valbefinnandet-hos-de-yngsta-barnen-i-skiftomsorgen)

(<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/valbefinnandet-hos-de-yngsta-barnen-i-skiftomsorgen>)

→ [Läs mer om att stödja barnets utveckling och lärande till exempel vad gäller barnets språk](https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/sprakens-rika-varld-material)

(<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/sprakens-rika-varld-material>)

[Tillbaka upp \(#main-content\)](#) ↑

Beaktande av flerspråkiga barn och familjer

Barn från flerspråkiga familjer behöver småbarnspedagogik och förskoleundervisning bland annat för att lära sig svenska eller finska. Kommunikationen till vårdnadshavaren till barn med invandrabakgrund kan kräva särskild uppmärksamhet och specialarrangemang, såsom tolkningstjänster. Det är anordnaren av småbarnspedagogik som har ansvar för att se till att informationen är begriplig och tydlig. En karantänsituation kan väcka oro hos barnen och vårdnadshavarna, speciellt om det inte finns att få information på det egna modersmålet. Vi har samlat länkar till flerspråkigt material där man bland annat hittar information om coronaviruset.

Bakom länken nedan finns material på flera språk som THL och andra instanser har tagit fram angående coronaviruset, samt länkar till material som kan användas som stöd för undervisningen av barn med invandrabakgrund och material som kan användas för att informera vårdnadshavarna bland annat om hur man skyddar sig mot coronaviruset.

→ [Material på flera språk som berör coronaviruset samt stöd för fostran och undervisning](/sv/utbildning-och-examina/material-pa-flera-sprak-som-beror-coronaviruset-samt-stod-fostran-och-undervisning)

([/sv/utbildning-och-examina/material-pa-flera-sprak-som-beror-coronaviruset-samt-stod-fostran-och](/sv/utbildning-och-examina/material-pa-flera-sprak-som-beror-coronaviruset-samt-stod-fostran-och-undervisning))

→ [Undervisnings- och kulturministeriet: Vanliga frågor och svar om coronaviruset på engelska](https://minedu.fi/en/the-impact-of-coronavirus-on-education-and-culture)

(<https://minedu.fi/en/the-impact-of-coronavirus-on-education-and-culture>)

[Tillbaka upp \(#main-content\)](#) ↑

Anvisningar om hur personalen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen kan tala om coronaviruset med barnen

En pandemi som berör hela samhället väcker oro såväl hos personalen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen som hos vårdnadshavarna. Barnen känner lätt av om en vuxen är orolig och därför är det viktigt att man behandlar frågan med barnen utgående från deras ålder, utan att i onödan skapa förvirring hos barnet.

Genom att svara ärligt på barnets frågor med utgångspunkt i hans ålder stärker man barnets trygghetskänsla. Ett barn kan också fråga samma sak flera gånger. Det är viktigt att lyssna till barnet och svara på hans frågor, även om en vuxen lätt kan tänka

att man behöver "skydda" barnet. Då man talar med barnet är det bra att använda uttryck och begrepp som barnet känner till.

Sagor och berättelser hjälper barnet att sätta ord på sina upplevelser, men också pedagogiska verksamhetsätt som är normala inom småbarnspedagogiken, såsom att rita, röra på sig eller att sjunga och lyssna på/spela musik, är bra metoder för att hantera olika känslor.

Även under pandemin är det bra att upprätthålla den normala rytmen i vardagen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen, med hänsyn till olika anvisningar.

→ **Unicef: Hur tala med barnen om coronaviruset - 8 tips (på finska)**

(<https://www.unicef.fi/korona-virus-8-ohjetta-nain-puhut-lapselle/>)

→ **Anvisningar för personalen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen om hur man behandlar coronaviruset med barnen**

(<https://www.oph.fi/sv/nyheter/2020/anvisningar-personalen-inom-smabarnspedagogiken-och-forskoleundervisningen-om-hur-man>)

Tillbaka upp (#main-content) ↑

Får coronaviruset vara en del av leken?

Lekar och att leka är en del av barnets sätt att behandla skrämmande och hotfulla företeelser i den omgivande världen. Genom leken kan barnet strukturera och spjälka upp svåra saker i mindre helheter som är lättare att ta till sig. Coronaviruset kan alltså vara en del av barnets lekar och det är viktigt att de vuxna visar att det inte är något fel eller konstigt med barnets lekar.

"I småbarnspedagogiken kan barnen till exempel leka laboratorium och sjukhus där mjukisdjur får vård och deras blodprov (av vattenfärger) analyseras. Av ett forskningsprojekt där vi undersökte barns delaktighet framgick hur viktigt det är att lyssna på barnet om hen känner oro och stödja aktiviteter där saker som bekymrar barnen kan behandlas genom lek," berättar Jonna Kangas från Helsingfors universitet.

Vuxnas oro påverkar lätt också barnen. Barnens lekar innehåller också dystra teman, såsom begravningar, död och ångest, men det är tryggt för barnen att behandla dessa teman genom leken och barnet får styrka att behandla skrämmande och obekanta situationer på ett sätt som är lämpligt med tanke på hens ålder. I leken växer barnet och leken har en skyddande inverkan på välbefinnandet. Även hemma kan man arrangera ett coronalaboratorium, sköta om sjuka mjukisdjur i ett låtsasjukhus eller komma på mirakelmediciner. I leken är allt möjligt. Det lönar sig att reservera tid för lek såväl inom småbarnspedagogiken som hemma.

→ **Mannerheims barnskyddsförbunds webbsida Lekdagen finns en lekbank med tips på olika lekar (på finska)** (<https://leikkiapaiva.fi/>)

→ **Fler idéer till lekar finns på webbplatsen Perinneleikit.fi**

(<https://www.perinneleikit.fi/valkommen-till-var-hemsida/>)

→ [Lekguiden som tagits fram inom programmet Glädje i rörelse](https://www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/sites/www.ilokasvaaliikkuen.fi/files/tiedostot/lasten_60_ideaa_ideaopas_web.pdf)

(https://www.liikkuvavarhaiskasvatus.fi/sites/www.ilokasvaaliikkuen.fi/files/tiedostot/lasten_60_ideaa_ideaopas_web.pdf)

→ [Den nationella lekdagens tips och idéer för lekar \(på finska\)](https://www.leikkipankki.fi/haku)

(<https://www.leikkipankki.fi/haku>)

[Tillbaka upp \(#main-content\) ↑](#)

Information om uppdateringarna på sidan

Texten har uppdaterats 23.3.2022 för att motsvara undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds rekommendation av 1.3.2022. I texten finns också information om förnyelsen av regeringens hybridstrategi för att hantera koronakrisen samt information om samarbete i fråga om ventilation och inomhusluftens kvalitet.

Texten har uppdaterats 24.1.2022. Avsnittet När ett barn blir sjukt eller har symtom har kompletterats med THL:s aktuella rekommendationer för situationer av coronaexponering inom småbarnspedagogiken, i skolan och vid läroanstalterna. Rekommendationerna är utfärdade 13.1.2022 och 14.1.2022. Ur avsnittet Verksamhetssätt för att förhindra spridningen av coronaviruset har tagits bort stycket om regionala och lokala myndigheters möjliga kompletterande rekommendationer beträffande exempelvis användning av munskydd.

Texten har uppdaterats 28.12.2021 för att motsvara UKM:s och THL:s rekommendation om hälsosäkerhet av 22.12.2021. Ny information finns i avsnitten Beredskap och verksamhet under coronavirusepidemin, Verksamhetssätt för att förhindra spridningen av coronaviruset och Att bekanta sig med verksamheten och börja i småbarnspedagogiken. Länkarna i texten har setts över. Avsnittet om planering av sommar- och semestertider har tagits bort.

Texten har uppdaterats 15.10.2021. Stödmaterialiet har uppdaterats för att motsvara UKM:s och THL:s rekommendation om hälsosäkerhet av 12.10.2021. Ny information finns i avsnitten Beredskap och verksamhet under coronavirusepidemin, Verksamhetssätt för att förhindra spridningen av coronaviruset och Att bekanta sig med verksamheten och börja i småbarnspedagogiken. Länkarna i texten har setts över och uppdaterats. Avsnittet om planering av sommar- och semestertider har tagits bort.

Texten har uppdaterats 5.8.2021. I texten finns en ny rekommendation om anordnande av utbildning och småbarnspedagogik under coronaepidemin.

Texten har uppdaterats 9.6.2021. Texten är i huvudsak densamma som våren 2021. Det finns ny information om att de temporära bestämmelserna i lagen om smittsamma sjukdomar förlängs och länkar och laghänvisningar har uppdaterats. Instruktionerna som berör ordnande av evenemang har även preciserats.

Texten har uppdaterats 12.5.2021. I texten finns ett nytt avsnitt om planering av sommar- och semestertider och avsnittet om att börja småbarnspedagogiken har precisets.

Texten uppdaterats 26.1.2021. Preciseringar har gjorts i avsnittet som gäller anordnade av småbarnspedagogik, där man påminner om beredskap för allvarigare epidemisituationer.

Texten uppdaterats 21.3.2021. Texten har kompletterats med bestämmelserna som följer av lagen om smittsamma sjukdomar som trädde i kraft 22.2.2021. Texten har också justerats till andra delar för att motsvara bestämmelserna.

Texten har setts över och uppdateras till behövliga delar 21.12.2020. I texten finns bland annat länkar till externa sidor och texten har förtydligats enligt behov. Ny information på sidan gäller olika myndigheters ansvar, att grupperna ska hållas isär, hur man stöder ett barn i karantän via digitala förbindelser, personalens säkerhetsavstånd, ordnande av terapi, habilitering eller motsvarande stöd som barnet behöver i småbarnspedagogikens eller förskoleundervisningens lokaler, ordnande av fester och beaktande av barn med invandrarbakgrund.

[Tillbaka upp \(#main-content\)](#) ↑

PRENUMERERA PÅ VÅRA NYHETSBRIV

© Utbildningsstyrelsen 2022